

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-1-151 (Devralma)
Karar Sayısı : 09-03/55-22
Karar Tarihi : 20.1.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof.Dr.Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN,
Dr.Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖR : Müge ÖZERCAN PAŞAOĞLU

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: - Renova Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş.
Budak Sok. No:7/1 06700 Gaziosmanpaşa/Ankara

20

D. TARAFLAR

: - Evonik Steag GmbH
Rellinghauser Straße 1-11 45128 Essen/ALMANYA

- MTB Enerji Danışmanlık İnşaat Taahhüt Turizm ve Ticaret Ltd. Şti.
Nasuh Akar Mah. 28. Sok. 11/1 Balgat/Ankara

E. DOSYA KONUSU: MTB Enerji Danışmanlık İnşaat Taahhüt Turizm ve Ticaret Limited Şirketi'nin, Renova Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş.'de sahip olduğu %99,96 oranında hissenin Evonik Steag GmbH tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

30

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 15.12.2008 tarih ve 8150 sayı ile intikal eden ve en son 2.1.2009 tarih ve 15 sayılı yazı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 14.1.2009 tarih ve 2008-1-151/Öİ-09-MÖ sayılı Ön İnceleme Raporu 15.1.2009 tarih ve REK.0.05.00.00-120/6 sayılı Başkanlık önergesi ile 09-03 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40

G. RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; MTB Enerji Danışmanlık İnşaat Taahhüt Turizm ve Ticaret Limited Şirketi (MTB)'nin, Renova Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş. (Renova)'de sahip olduğu %99,96 oranında hissenin Evonik Steag GmbH (Evonik Steag) tarafından devralınması işleminin; 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olduğu; ancak devralma sonucunda hakim durum yaratılmasının veya var olan bir hakim durumun güçlendirilerek rekabetin önemli ölçüde sınırlandırılmasının söz konusu olmaması nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde bildirim konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

50 H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

60 Hisseleri devre konu olan Renova, rüzgar enerjisinden elektrik üretimi alanında faaliyet göstermek üzere kurulmuştur. Genel anlamda, elektrik sektörü; üretim, iletim ve dağıtım olmak üzere üç bölümden oluşmakta olup; elektrik üretimi, ısı enerjisi veya sudaki potansiyel enerji gibi başka formdaki enerjinin elektriğe çevrilmesi işlemidir. Devralan teşebbüs konumundaki Evonik Steag'ın Türkiye'deki iştiraklerinden İskenderun Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş.'nin de elektrik üretimi ve satışı alanında faaliyet gösterdiği dikkate alındığında, tarafların faaliyetleri bakımından bu alanda bir örtüşmenin söz konusu olduğu görülmektedir.

Bildirim konusu işlemin, dosyada yer alan alternatif tüm tanımlar bakımından rekabeti kısıtlayıcı bir etkisinin bulunmadığı dikkate alındığında, ilgili ürün pazarına ilişkin daha önceki Rekabet Kurulu kararlarında benimsenen yaklaşımdan ayrılmayı gerektiren herhangi bir durumun söz konusu olmadığı düşünülmektedir. Bu çerçevede, ilgili ürün pazarı, "elektrik üretimi ve satışı pazarı" olarak tanımlanmıştır.

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

70 Türkiye sınırları içerisinde herhangi bir yerde üretilmiş olan elektrik enerjisi enterkonnekte sistem aracılığıyla iletim hattına iletilmekte, daha sonra da dağıtım hatları yardımıyla tüm yurda dağıtılabilmektedir. Bu nedenle ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak tespit edilmiştir.

H.2. Taraflar

H.2.1. Evonik Steag

80 Bildirim Formu'nda yer alan bilgilere göre, işlemin devralan tarafı konumundaki Evonik Steag, dünya genelinde kimyasal, enerji ve gayrimenkul işlerinde faaliyet gösteren Evonik Grup şirketlerinden biridir ve şirketin hisselerinin tamamına holding şirketi olan Evonik Industries AG (Evonik Industries) sahip bulunmaktadır. Evonik-Beteiligung Verwaltungs GmbH & Co. (Evonik-Beteiligung) %100 iştiraki olan RAG Stiftung vasıtasıyla dolaylı olarak Evonik Industries hisselerinin %(...)'una, doğrudan ise %(...)'ine sahip bulunmaktadır. Evonik Industries'in geri kalan %(...) oranındaki hissesi ise Gabriel Acquisitions GmbH (Gabriel Acquisitions)'a aittir. Evonik Industries'in azınlık hissedarı konumundaki Gabriel Acquisitions'ın teşebbüse ilişkin stratejik kararlarda veto hakkı bulunmakta ve bu sayede Gabriel Acquisitions, Evonik Industries'i Evonik-Beteiligung ile müşterek olarak kontrol etmektedir. Evonik Industries'in bu kontrol yapısı, Gabriel Acquisitions'ın, Evonik Industries AG hisselerinin %(...)'ini RAG Stiftung'dan devralması işlemine ilişkin 11.9.2008 tarih ve 08-52/787-316 sayılı Rekabet Kurulu kararı ile de tespit edilmiştir. Söz konusu kararda yer alan bilgilere göre, Evonik Industries'i kontrol eden söz konusu teşebbüslerin Türkiye'deki faaliyet alanları, sadece Evonik Industries ortak girişiminin dolaylı olarak (%100 iştiraki olan Evonik Steag vasıtasıyla) faaliyet gösterdiği alanlarda örtüşmektedir.

09-03/55-22

100 Evonik Steag, İskenderun Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş. (İSKEN), AYAS Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş. (AYAS) ve ARKAD Deniz Taşımacılığı A.Ş. (ARKAD) aracılığıyla faaliyet göstermektedir. Evonik Steag'ın %(...) oranında hissesine sahip bulunduğu AYAS, elektrik üretim, dağıtım, iletim ve ticaretine ilişkin her çeşit projenin geliştirilmesi ve gerçekleştirilmesi amacıyla kurulmuş olmakla birlikte, teşebbüs hala proje geliştirme aşamasındadır.

Evonik Steag'ın Türkiye'deki diğer bir iştiraki olan İSKEN'in faaliyetini ise Sugözü Köyü Mevkii, Yumurtalık/ADANA'da taşkömürü ile çalışan elektrik santralini işletimi, bakımı ve üretilen elektriğin/enerjinin satışı oluşturmaktadır. İSKEN ile Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş. (TETAŞ) arasındaki Yap-İşlet Sözleşmesi ile İSKEN'e %(...) oranında alım garantisi verilmiş olup; TETAŞ teşebbüsün yegane müşterisi konumundadır. İSKEN'in hissedarlık yapısına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo 1: İSKEN'in Hissedarlık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı
Evonik Steag Gmbh	%(...)
Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK)	%(...)
Diğer	%(...)
TOPLAM	%(...)

110 Yukarıdaki tablodan görüleceği üzere, Evonik Steag, İSKEN'in %(...) oranındaki hissesini elinde bulundurmaktadır. RWE Power AG'nin sahibi olduğu %(...) oranındaki İSKEN hisselerinin, Ordu Yardımlaşma Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından devralınması işlemine ilişkin 30.9.2004 tarih ve 04-63/906-216 sayılı Rekabet Kurulu kararı incelendiğinde, Evonik Steag'ın (önceden Steag AG) bu hisse oranı ile İSKEN üzerinde tek başına kontrol hakkına sahip olduğu görülmekte olup; söz konusu kontrol yapısında herhangi bir değişiklik olmadığı Renova'nın 2.1.2009 tarih ve 15 sayılı Kurum kayıtlarına giren yazısı ile de teyit edilmektedir.

120 Evonik Steag, ARKAD'da ise, İSKEN'in söz konusu şirkette sahip olduğu %(...) oranında payı ile dolaylı olarak hisse sahibi bulunmaktadır. ARKAD, İskenderun limanından elektrik santraline tedarik edilen kömürü taşıyan kömür nakil araçlarının işletimi ve bakımı alanında faaliyet göstermektedir.

Evonik Steag'ın yönetim kurulu, Dr. Alfred Tacke, Dr. Wolfgang Cieslik, Joachim Henrich Oskar Rumstadt, Karl Schnadt ve Dr. Jörg Terrahe'den oluşmaktadır.

H.2.2. MTB

130 Bildirim konusu işlem çerçevesinde, Renova'daki %(...) oranındaki hissesini Evonik Steag'e devretmesi planlanan MTB, bir danışmanlık şirketi olup, enerji sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin lisans başvuruları ve proje aşamalarında bu şirketlere teknik destek sağlamaktadır. Teşebbüsün hissedarları gerçek kişilerden oluşmakta olup, söz konusu hissedarlara aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 2: MTB'nin Hissedarlık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı
Bülent Ülkü	%(...)
Mahmut Celal Kaya	%(...)
Mahmut Mevlana Yetkin	%(...)
Muharrem Aybakır	%(...)
Abdülkadir Bahadır	%(...)

140

Dosya mevcudunda yer alan bilgilere göre, MTB'nin üzerindeki kontrolünü Evonik Steag'e devretmeyi planladığı Renova ise, rüzgar elektrik enerjisi üretim tesisi kurulması, inşası ve rehabilitasyonu, işletmeye alınması, kiralanması, elektrik enerjisi üretimi, üretilen elektrik enerjisinin ve/veya kapasitesinin müşterilere satışı ile iştigal etmek amacıyla 30.10.2007 tarihinde kurulmuş bir enerji şirketi olup, henüz faaliyete geçmemiştir. Renova'nın mevcut durumda Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)'na rüzgar elektrik santralinden elektrik üretimi yapmak üzere yaptığı bir lisans başvurusu bulunmakla birlikte, söz konusu başvuruya ilişkin inceleme süresi henüz tamamlanmamıştır. Renova'nın devir öncesi hissedarlık yapısına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

150

Tablo 3: Renova'nın Devir Öncesi Hissedarlık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı
MTB	%(...)
Bülent Ülkü	%(...)
Ahmet İlker Doğan	%(...)
Mahmut Celal Kaya	%(...)
Tuğba Bayman	%(...)

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

MTB'nin Renova'da sahip olduğu %(...) oranındaki hissenin Evonik Steag AG tarafından devralınmasına ilişkin bildirim konusu işlemin dayanağını, taraflar arasında 31.10.2008 tarihinde imzalanan hisse devir senedi oluşturmaktadır. Söz konusu hisse devir senedinin geçerli olabilmesi Rekabet Kurumu'na yapılacak bildirimle bağlıdır. Hisse devir senedi haricinde taraflar arasında işleme ilişkin olarak imzalanmış başka herhangi bir sözleşme bulunmamaktadır. Bildirim konusu işlem neticesinde, Renova'nın MTB dışındaki hissedarlarının da hisselerini devretmesiyle, teşebbüsün hissedarlık yapısı aşağıdaki şekli alacaktır:

160

Tablo 4: Renova'nın Devir Sonrası Hissedarlık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı
Evonik Steag	%(...)
Dr. Ralf Hubert Gilgen	%(...)
Dr. Peter Heinrich Hagemann	%(...)
Dr. Sırrı Uyanık	%(...)
Daniel Voswinkel	%(...)

Bildirim konusu işlem neticesinde Evonik Steag, Renova'nın kontrolünü MTB'den devralacaktır. Dolayısıyla söz konusu işlem 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2/b maddesi kapsamında kontrol değişikliğine yol açan bir devralmadır.

170

Yukarıda da belirtildiği üzere, Renova'nın kurulduğundan bu yana herhangi bir faaliyeti olmadığından cirosu veya pazar payı bulunmamaktadır. Bildirim Formu'nda, devralan

09-03/55-22

taraf olan Evonik Steag'in, ilgili ürün pazarında İSKEN vasıtasıyla elde ettiği 2007 yılı cirosunun (.....) Euro (yaklaşık TL) olduğu, pazar payının ise İSKEN'in (.....) GWh'lık üretimi neticesinde %(...) olarak gerçekleştiği belirtilmektedir. Bu bilgiler çerçevesinde, Evonik Steag'in ilgili pazardaki cirosu 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesindeki ciro eşiğini aştığından, işlemin Rekabet Kurulu iznine tabi olduğu görülmektedir.

180 Diğer taraftan, devre konu teşebbüs olan Renova'nın halihazırda ilgili pazarda herhangi bir faaliyetinin bulunmaması sebebiyle, devralma işlemi sonucunda ilgili pazarda herhangi bir yoğunlaşma artışı yaşanmayacaktır. Dolayısıyla söz konusu devralma işleminin, hakim durum yaratan veya hakim durumu güçlendiren ve bunun sonucunda ilgili pazarda etkin rekabeti önemli ölçüde engelleyen bir nitelik arz etmediği kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

190 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.